

Jeg indstiller Mette Mayli Albæk, Jyllands-Posten, Jens Anton Bjørnager, Lars Nørgaard Pedersen, Jens Beck Nielsen, Berlingske, og Hans Davidsen-Nielsen, Politiken, for samlet at have fremlagt så mange opsigtsvækkende oplysninger i FE-sagen, at alle partier i Folketinget vil have en undersøgelseskommission til at gennemgå forløbet.

FE-sagen er formentlig den mest spektakulære sag i nyere tid.

Oprindeligt handlede den om, hvorvidt Forsvarets Efterretningstjeneste sugede for mange danske data, siden om den ene af landets efterretningschefer havde lækket statshemmeligheder - måske til fremmede magter. I dag er fokus flyttet igen, og der er rejst så alvorlige mistanker om magtmisbrug, at et enigt folketing vil have kulegravet forløbet af en ny undersøgelseskommission: Er myndighederne faret frem med alt for voldsomme midler mod Lars Findsen i forhold til hvad straffesagen mod ham kan bære? Hvordan kunne man nå dertil, at en efterretningschef skulle totalovervåges af søsterorganisationen? Hvem besluttede at bruge en af straffelovens hårdeste paragraffer mod Lars Findsen? Var der politiske motiver bag hjemsendelsen af hele FE-ledelsen i 2020? Har PET anvendt uregelmæssige metoder i forløbet? Hvorfor skulle udvalgte folketingspolitikere have indsigt i Lars Findsens sexliv? Og er Folketinget blevet vildledt af myndighederne og Justitsministeriet i sagen?

Men det var slet ikke meningen, at offentligheden eller Folketinget skulle kunne stille disse centrale spørgsmål eller rejse alvorlig tvivl om håndteringen af FE-sagen.

Det var meningen, at alt skulle forblive i en sort boks, uden at nogen skulle have indsigt i straffesagen eller håndteringen af forløbet.

Så begyndte ovenstående journalister at endevende sagen.

Hans Davidsen-Nielsen har i bogen "Spion blandt venner" detaljeret beskrevet det historiske forløb i Forsvarets Efterretningstjeneste, FE, som danner grundlag for FE-sagen. Om hvordan en lille gruppe medarbejdere anført af en specialist, som senere blev whistleblower, over flere år blev ved med at fastholde, at FE sammen med amerikanske NSA sugede for mange danske data. Om hvordan whistlebloweren optog kolleger og overbragte lydfilerne til Tilsynet med Efterretningstjenesterne. Det interne opgør bliver beskrevet med en detaljegråd, som giver et uhorrt kig ind i den normalt tophemmelige efterretningstjeneste. Samtidig leverer bogen en historisk forståelse af forløbet i Forsvarets Efterretningstjeneste - helt uden sidestykke.

De tre Berlingske-journalister har leveret grundstenene til de kritiske spørgsmål og mistanker om, hvorvidt håndteringen har været skæv. De har afdækket, at Lars Findsen alene er sigtet og tiltalt for samtaler med to journalister og fire nærtstående om det interne forløb i FE. På baggrund af deres dækning har førende strafferetseksperter vurderet straffesagen som tynd. De har afsløret en kløft mellem straffesagen og de oplysninger, Politiets Efterretningstjeneste og justitsministeren har givet partiledere i Folketinget under politiske briefinger. De har også bragt frem, at myndighederne formentlig ikke har givet Folketinget et korrekt billede af sagen, men har overdrevet sagens alvor over for Folketinget, blandt andet ved at præsentere udvalgte politikere for detaljer fra Lars Findsens sexliv, som slet ikke har noget med straffesagen eller straffelovens paragraf 109 at gøre. Gradvist har de tre journalister afdækket straffesagens kerne og rejst en debat om, hvordan straffelovens paragraf 109 overhovedet er blevet bragt i spil.

Mette Mayli Albæk har med bogen "Spionchefen - erindringer fra celle 18" grundigt fortalt, hvordan sagen ser ud fra Lars Findsens side. Det er i denne bog, at de konkrete mistanker om, at hjemsendelsen af FE-ledelsen i 2020 var politisk motiveret, kom frem. Det er også i denne bog, at oplysningen om, at PET oprindeligt forsøgte sig med en studehandel med Lars Findsen, så dagens

lys, ligesom bogen løbende skildrer Lars Findsens anspændte forhold til toppen af Statsministeriet. Denne bog blev udslagsgivende for, at hele Folketinget vil have en ny undersøgelseskommission.

Man kan kun forestille sig, hvor svært det har været at dække forløbet, og hvor stor en risiko journalisterne er løbet ved at dykke dybt ned i FE-sagen.

Hver især har de leveret væsentlige bidrag. Til sammen har de fem journalister stik imod myndighedernes ønske om at mørklægge sagen lagt så mange afgørende oplysninger frem, at hele Folketinget vil have undersøgt sagen til bunds. Der er masser af forhold og spørgsmål i FE-sagen, som endnu ikke er afdækket. Men alene det at lægge så mange oplysninger frem, at hele forløbet skal undersøges af en undersøgelseskommission, er så stor og markant en journalistisk præstation, at det fortjener Danmarks fineste journalistpris.

Vi ved, at myndighederne har gjort alt for at bremse dækningen. Både PET og FE's chef har været rundt blandt udvalgte mediechefer og i hvert fald indirekte truet dem til tavshed. Udvalgte journalister er blevet bedt om at vidne. Sagen er på alle måder principiel for pressen.

Aldrig før har de danske efterretningstjenester så offensivt tegnet røde linjer for pressen. Aldrig før har pressen svaret så kontant tilbage ved at insistere på retten til at bedrive kritisk journalistik.

Indstillet af: David Jacobsen Turner, Litteraturredaktør, Weekendavisen.